

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 10, 2020

Nummer 10, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:450](#) 24-03-2020

Staan vrijheid van godsdienst (art. 9 EVRM) en vrijheid van meningsuiting (art. 10 EVRM) in de weg aan strafbaarheid van bewezen verklaarde?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:449](#) 24-03-2020

Heeft verdachte in trainingskamp kennis en/of vaardigheden verworven tot plegen van terroristisch misdrijf?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:448](#) 24-03-2020

Criminele en terroristische organisatie die zich bezighield met opruien tot deelname aan gewapende strijd in Syrië, werven van Syriëgangers, financieren van terrorisme en bevorderen of vergemakkelijken van door jihadstrijders te plegen levensdelicten in Syrië.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:506](#) 24-03-2020

Aanhoudingsverzoek niet-gemachtigde raadsman op de grond dat het in belang van verdachte is dat hij gebruik kan maken van zijn aanwezigheidsrecht en dat raadsman niet is gebleken dat verdachte op de hoogte is van de zaak.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:505](#) 24-03-2020

Aanhoudingsverzoek niet-gemachtigde raadvrouw op de grond dat zij niet weet waarom verdachte niet is verschenen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:490](#) 24-03-2020

Voldaan aan artikel 359 Sv door te overwegen dat uit justitiële documentatie blijkt dat verdachte eerder meermalen onherroepelijk is veroordeeld voor plegen van soortgelijke strafbare feiten?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:503](#) 24-03-2020

Heeft hof verzuimd te beslissen om nieuw psychologisch onderzoek te laten plaatsvinden, terwijl poortraadsheer voorafgaand aan onderzoek ter terechtzitting verzoek tot opmaken van nieuw psychologisch rapport omtrent verdachte heeft afgewezen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:488](#) 24-03-2020

Is redelijke termijn bij betekening verstekmededeling ex artikel 366 Sv na arrest hof overschreden, nu arrest dateert van 4 augustus 2010, terwijl uit stukken enkel blijkt dat verdachte op 29 september 2010 is gesignaleerd en dat op 3 maart 2011, 6 december

2011 en 24 mei 2012 GBA-controles zijn gedaan?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:508](#) 24-03-2020

Heeft hof miskend dat wat betreft overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wft, voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:509](#) 24-03-2020

Heeft hof miskend dat wat betreft overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wft, voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:492](#) 24-03-2020

Is sprake van uitbuiting?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:406](#) 24-03-2020

Heeft hof, gelet op gedeeltelijke intrekking hoger beroep, ten onrechte feit 6 betrokken en verzuimd ex artikel 423 Sv sanctie te bepalen voor dit niet aan zijn oordeel onderworpen feit?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:447](#) 24-03-2020

Criminele en terroristische organisatie die zich bezighield met opruien tot deelname aan gewapende strijd in Syrië.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:501](#) 24-03-2020

Wist verdachte betekenis van lettercombinatie 'ACAB'?

Annotatie

[Context zaak Syriëgangers. Commentaar bij Hoge Raad 24 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:447.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[A.C.A.B. zingen; belediging opsporingsambtenaar. Commentaar bij Hoge Raad 24 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:501.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Context zaak Syriëgangers. Commentaar bij Hoge Raad 24 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:447.***mr. J.H.J. Verbaan***

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie meerdere misdrijven met terroristisch oogmerk begaan zijn bewezen verklaard, over de tegen de bewezenverklaring van de onder 1A, 1B, 2A en 2B in dagvaarding I bewezen verklaarde feiten, die betrekking hebben op het (mede)plegen van opruiing tot een terroristisch misdrijf en het (mede)plegen van verspreiding van tot een terroristisch misdrijf opruiend materiaal en over grondslagverlating ten aanzien van het onder 2A en 2B (dagvaarding I) onder D bewezen verklaarde feit, dat betrekking heeft op het plaatsen van berichten op de Facebookpagina. Daarnaast klaagt de verdediging over de verwerping van het verweer dat de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting zoals neergelegd in artikel 9 en 10 EVRM in de weg staan aan de strafbaarheid van het bewezen verklaarde.

Het hof heeft laatstgenoemde klacht als volgt verworpen. Het beroep stuit naar het oordeel van het hof af op artikel 17 EVRM. In de onderhavige zaak is komen vast te staan dat de verdachte de vrijheid van meningsuiting heeft ingezet voor doeleinden die overduidelijk in strijd zijn met de geest van het EVRM: zij hebben, geïnspireerd door religieus fundamentalisme, aangezet tot het meedoen aan de gewapende jihadstrijd in Syrië, waarin altijd terroristische misdrijven worden gepleegd. Dat kan worden gekwalificeerd als te zijn gericht op de vernietiging van de in het verdrag beschermde rechten en vrijheden. Daarom ontvalt aan hem al bij voorbaat de bescherming van artikel 9 en 10 EVRM (vergelijk ook EHRM 27 juni 2017, 343678/14, EHRC 2017/169). Het hof overweegt daarbij nog, dat ook een materiële toets op basis van artikel 9 en 10 EVRM niet tot een ander oordeel leidt. Het EVRM zelf en de beperkingssystematiek van het EVRM brengen dat met zich mee.

Volledigheidshalve zal het hof de daaromtrent gemaakte afwegingen weergeven. Het hof verwerpt het beroep van de verdediging op artikel 9 EVRM (godsdienstvrijheid), dat bescherming biedt aan uitingen voor zover zij naar objectieve maatstaven een directe uitdrukking van godsdienst of levensovertuiging vormen. De bewezen verklaarde uitingen die

oproepen tot het afreizen naar Syrië en/of het deelnemen aan de gewapende jihadstrijd kunnen naar objectieve maatstaven niet worden beschouwd als het directe belijden van een godsdienst. De verdediging heeft verder bepleit dat het ten laste gelegde handelen wordt beschermd door artikel 10 EVRM. De door de tenlastelegging beoogde strafbepaling dient dan ook buiten toepassing te blijven en de verdachte dient derhalve te worden ontslagen van alle rechtsvervolging. Het hof stelt vast dat met de veroordeling van de verdachte ter zake van uitingsdelicten inbreuk wordt gemaakt op het recht van de verdachte op vrije meningsuiting als bedoeld in artikel 10 lid 1 EVRM. Het hof heeft dan ook te onderzoeken of die inbreuk gerechtvaardigd is als bedoeld in artikel 10 lid 2 EVRM. Het recht op vrijheid van meningsuiting staat aan een strafrechtelijke veroordeling niet in de weg indien zo een veroordeling een op grond van voornoemde verdragsbepaling toegelaten beperking van genoemde vrijheid vormt. Artikel 131 en 132 Sr vormen toegankelijke en voorzienbare beperkingen. Gelet op hetgeen de verdachte wist van de strijd in Syrië, namelijk dat de gewapende strijdgroepen in Syrië ernstige misdrijven pleegden, zoals moord, doodslag, het teweegbrengen van ontploffingen en dergelijke met een terroristisch oogmerk, was voor hem voorzienbaar dat opruiing tot 'deelname aan de gewapende jihadstrijd' als strafbaar feit in de zin van deze artikelen zou worden aangemerkt. De bepalingen moeten worden beschouwd als in het kader van het EVRM toegestaan, wettelijke inperking van de vrijheid van meningsuiting die in een democratische samenleving noodzakelijk is. Uit de Europese jurisprudentie moet worden afgeleid dat 'noodzakelijk' inhoudt: een dringende maatschappelijke noodzaak waarbij aan de lidstaten een zekere vrijheid toekomt bij de waardering van die noodzaak. Bij die waardering moet een afweging worden gemaakt tussen het fundamentele belang van de vrijheid van meningsuiting en het fundamentele belang van bescherming van de democratische (rechts)staat. Een aanvaardbare beperking van de vrijheid van meningsuiting dient in ieder geval te voldoen aan eisen van proportionaliteit. Het hof oordeelt dat nu de bewezen verklaarde feiten opruien tot deelname aan de gewapende jihadstrijd in beginsel de Nederlandse democratische rechtsstaat in gevaar is. Op grond daarvan is het hof van oordeel dat de inbreuk op verdachtes recht op haar vrijheid van meningsuiting niet in strijd is met artikel 10 EVRM. Een veroordeling voor het bewezen verklaarde handelen is naar het oordeel van het hof derhalve niet in strijd met voornoemde verdragsbepaling. Toetsing aan het grondwettelijk beperkingssysteem leidt tot dezelfde uitkomst. Er is ook overigens geen omstandigheid aannemelijk geworden die de strafbaarheid van het bewezen verklaarde uitsluit, zodat dit strafbaar is.

De Hoge Raad haalt artikel 9, 10 en 17 EVRM aan en overweegt dat het hof geoordeeld heeft dat het beroep van de verdediging op artikel 9 en 10 EVRM afstuit op artikel 17 EVRM. Daaraan heeft het hof ten grondslag gelegd dat de verdachte de in het EVRM gewaarborgde grondrechten heeft ingezet voor doeleinden die overduidelijk in strijd zijn met de geest van

het EVRM. In dat oordeel ligt besloten dat het hof van oordeel is dat sprake is van een 'uitzonderlijk en extreem' geval waarin de uitspraken of andere informatieverstrekkingen gericht tegen de aan het EVRM ten grondslag liggende waarden de bescherming van artikel 9 en 10 EVRM ontberen op grond van artikel 17 EVRM (vgl. ECLI:NL:HR:2017:220, r.o. 3.5). De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel, in aanmerking genomen hetgeen de bewijsvoering in zijn geheel inhoudt over de bewezen verklaarde feiten, niet onbegrijpelijk is en toereikend gemotiveerd. De stelling dat per uiting van de verdachte moet worden beoordeeld of artikel 17 EVRM kan worden ingeroepen, vindt geen steun in rechtspraak van het EHRM waarvan de inhoud is weergegeven en besproken in ECLI:NL:PHR:2019:1235 onder 134 tot en met 136.

Ten aanzien van eerstgenoemde klacht heeft het hof in zijn arrest algemene overwegingen gewijd aan de 'gewapende jihadstrijd in Syrië'. Het hof wijdt vervolgens overwegingen aan terroristische misdrijven en de jihadistische strijdgroepen in Syrië en de ideologie van deze groepen en de uitwerking daarvan in de praktijk. Vervolgens wijdt het hof enige overwegingen aan de wetenschap van verdachte en concludeert daarover dat de verdachte ten minste vanaf medio 2012 ervan op de hoogte geweest is dat de jihadistische strijdgroepen zoals Jabhat al-Nusra en ISIS in Syrië zich schuldig maakten aan terroristische misdrijven. Het hof stelt ten aanzien van feit 1 vast dat de verdachte in de periode van 15 tot en met 23 september 2013 (re)tweets als omschreven in de tenlastelegging heeft geplaatst via zijn Twitteraccount; op 29 juli 2014 heeft de verdachte op zijn andere account getweet over een video van IS(IS) die 'Salilul Sawaarim 4' zou overtreffen. De vraag is of deze (re)tweets kunnen worden gekwalificeerd als opruiend in de zin van de wet. Daarvan is in elk geval sprake als rechtstreeks wordt aangespoord tot strafbaar handelen. Niet beslissend is of iemand zich tot dat feit aangezet voelt, maar of de uitingen zodanig zijn dat iemand erdoor tot dat feit gebracht zou kunnen worden. Ook beïnvloeding op indirecte wijze kan opruiend zijn, namelijk als met bepaalde uitingen wordt beoogd de geesten rijp te maken voor strafbaar handelen. De bedoeling moet zijn daartoe op het gemoed te werken van diegene die er vatbaar voor is. In dit geval zou dit bijvoorbeeld kunnen zijn omdat hij of zij gemakkelijk beïnvloedbaar is of al overweegt af te reizen naar het strijdgebied in Syrië en zich daar aan te sluiten bij IS(IS) of Jabhat al-Nusra. Het uiten van grote waardering voor de strijd van terreurgroepen in Syrië en de bewondering voor diegenen die aan de zijde van die terreurgroepen meevechten impliceert dat meedoen navolging verdient en is daarom opruiend. Het verheerlijken van de martelaarsdood in die strijd is een uiting van een zodanig intense bewondering dat die op zichzelf ook aanzet tot navolging.

In beginsel zal het hof bij de beoordeling van socialmediaberichten (zoals ook tweets) niet bij elk ten laste gelegd bestand afzonderlijk ingaan op de vraag of dat bestand op zichzelf beschouwd opruiend is. Uiteraard speelt de inhoud van die afzonderlijke berichten wel een

rol, maar doorslaggevend is de vraag wat de strekking is van de berichten in samenhang bezien. Het hof overweegt ten aanzien van de tweets op het Twitteraccount het volgende. Uit het dossier valt niet op te maken of en in hoeverre het account is ingericht met de intentie anders dan de algemene, namelijk om te twitteren. Wel kan een zekere samenhang worden gezien in de onderwerpkeuze, maar dat biedt onvoldoende aanknopingspunten om daaruit te concluderen dat het Twitteraccount bedoeld is om opruiende berichten te plaatsen. Wel kan van drie tweets geplaatst op 19 september 2013 worden gezegd dat die opruiend zijn, in die zin dat zij, in samenhang bezien, het geweld, het martelaarschap en de strijd van Jabhat al-Nusra verheerlijken op een zodanige wijze, dat iemand er daardoor toe gebracht zou kunnen worden deel te nemen aan de gewapende strijd in Syrië. Die drie tweets acht het hof, in samenhang bezien, opruiend van aard. Verder is het bericht over een martelaar – een commandant van ISIS die het martelaarschap zou hebben ontvangen, geplaatst op 23 september 2013 – op zichzelf beschouwd opruiend. Ten aanzien van de tweet via het andere account van 29 juli 2014 kan niet worden gezegd dat deze tekst op zichzelf aanzet om naar het strijdgebied in Syrië te gaan. Er is in dit bericht ook geen link gedeeld naar genoemde video. Het hof zal hiervan vrijspreken.

Voor wat betreft de ten laste gelegde Facebookberichten van de verdachte geplaatst of gedeeld tussen 1 december 2013 en 3 februari 2014 overweegt het hof dat blijkens het dossier de strekking van de berichtgeving over die hele periode hetzelfde is, en gaat het over islam, jihadisme, radicalisering en geweld. Er is een selectie gemaakt uit de vele berichten ‘omdat’, aldus het proces-verbaal, ‘de strekking telkens gelijk is’. In die selectie bevindt zich een aantal opruiende berichten. En dat brengt met zich mee dat ook gedeelde bestanden die op zichzelf beschouwd mogelijk niet opruiend zijn vanwege het feit dat zij op deze Facebookpagina zijn geplaatst of gedeeld, gelet op de strekking van die pagina wél als zodanig worden aangemerkt. Daarbij merkt het hof nog op dat het een feit van algemene bekendheid is dat het bij social media erom gaat een publiek te vinden, en ‘volgers’ te verleiden de gedeelde berichten en daarmee (uiteindelijk) ook de achterliggende boodschap te lezen en liefst te ‘liken’. Daarbij vervullen ook op zichzelf beschouwd onschuldige – althans: mogelijk niet opruiende – berichten en (audio)visuele bestanden een nuttige functie, omdat zij de aandacht van potentieel geïnteresseerden kunnen trekken en vasthouden. Tenslotte speelt voor het opruiend karakter van de Facebookpagina van de verdachte nog een rol dat de bestanden herhaaldelijk bekeken kunnen worden. Bestanden die op Facebook worden gezet verdwijnen immers niet, althans niet ‘vanzelf’. De opruiende werking die ervan uitgaat wordt versterkt door het gegeven dat de ‘content’ permanent is op te roepen. Het hof overweegt met betrekking tot het ten laste gelegde onder 1B (tweede cumulatief/alternatief) dat het plaatsen van bestanden op de genoemde social media in dit geval met het verspreiden van die bestanden samenvalt. De social media waren immers toegankelijk voor eenieder.

Op grond van de weergegeven overwegingen zal ook het verspreiden van het ten laste gelegde materiaal bewezen verklaard worden.

Ten aanzien van feit 2 overweegt het hof dat het ten aanzien van feit 1 heeft aangegeven wanneer er sprake is van opruiing in de zin van de wet en op welke wijze het hof de ten laste gelegde feiten benadert.

Het hof overweegt met betrekking tot het onder 2 ten laste gelegde dat het vaststelt dat medeverdachte D beheerder is geweest van de website die in eind april 2013 werd gelanceerd. In die hoedanigheid heeft hij de inhoud van de site bepaald. Hij had de domeinnaam overgenomen en heeft de site ingericht. Hij was eindredacteur. Uit het dossier blijkt dat de in de tenlastelegging omschreven bestanden tussen 1 mei 2013 en 27 augustus 2014 op de website zijn geplaatst. De politie heeft de inhoud van de website onderzocht over de periodes van 3 december 2013 tot en met 30 april 2014 en van 1 augustus 2014 tot en met 26 augustus 2014.

De vraag is of het publiceren van de in de tenlastelegging omschreven bestanden kan worden gekwalificeerd als opruiend in de zin van de wet. Het hof stelt vast dat meerdere in de tenlastelegging omschreven bestanden weliswaar niet rechtstreeks opruien, maar wel een onmiskenbaar opruiend karakter hebben. Het gaat telkens om sterk suggestieve uitlatingen (verheerlijking van de strijd en het martelaarschap) die daarvoor vatbare geesten kunnen aansporen daadwerkelijk naar het strijdgebied in Syrië te vertrekken. Met de rechtbank oordeelt het hof dat dat in elk geval geldt voor de preken getiteld 'Het Graf' en 'Jihaad voor Allah'. Ook in de opiniebijdragen van verdachte worden IS(IS) en Al Qaida openlijk verheerlijkt. Er zijn ook bestanden die op zichzelf beschouwd mogelijk niet aanzetten tot strafbaar handelen of waarover kan worden getwijfeld. Zo heeft de rechtbank geoordeeld dat de preek 'Drie grote tekenen voor de dag des oordeels' van betrokkene [23] op zichzelf beschouwd niet opruiend is.

Het hof komt met betrekking tot een aantal bestanden tot een ander oordeel dan de rechtbank, omdat het kiest voor een andere benadering. Het hof acht doorslaggevend het antwoord op de vraag wat de strekking is van de website en de ten laste gelegde publicaties daarop geplaatst in samenhang bezien. Daarbij is leidend wat de bedoeling is geweest van de website. Allereerst komt het hof tot de vaststelling dat de naam van de website ominous is. Medeverdachte D heeft de domeinnaam '[X]' maar liefst vier keer laten registreren. Het is dan ook een benaming die binnen jihadi-kringen een bijzondere betekenis heeft: geestverwante groepen in Duitsland hadden onder de naam '[...]' al langere tijd succes. De voorpagina van de website draagt in het hart een bericht, kennelijk geplaatst op 7 mei 2013, gelinkt aan het artikel 'Iedereen is schuldig behalve wij', een opiniërende bijdrage van verdachte. Dat is een artikel waarin al in de tweede alinea wordt gememoreerd dat 'in de afgelopen drie kwart jaar ruim

honderd moslims zijn vertrokken om ten strijden te trekken tegen het regime van Beshar al-Assad' en de schrijver vervolgens meedeelt dat 'iedereen die helder nadenkt alleen maar lof kan uiten voor deze jongens'. De teneur van de site is hiermee gezet. Belangrijke onderwerpen waren vanaf het begin Al Qaida en ISIS en de site bouwde al snel een reputatie op door geregeld nieuws te plaatsen over Syriëgangers, bijvoorbeeld wanneer iemand was overleden. De overledenen werden bewierookt als martelaars. Indringend komt de onderliggende boodschap van de website naar voren in een brief, in juni 2014 gepubliceerd op de site als reactie op een schrijven van het NCTV: 'Wij van [X] sympathiseren met de mujahidien van Al Qaida, de mujahidien van Jabhat al Nusra en de mujahidien van ISIS. En als je daar pissig om wordt dan zeggen wij: "Stik maar lekker in jullie woede, het interesseert ons geen ene moeder! Ga maar lekker janken bij die grote buurman van je!"'

Het hof is van mening dat de strekking van de website opruiend is en dat de ten laste gelegde publicaties, ook als zij op zichzelf beschouwd mogelijk niet opruiend zijn, toch vanwege het feit dat zij op deze website zijn geplaatst en gedeeld wél als zodanig moeten worden gezien. Daarbij merkt het hof nog op dat het een feit van algemene bekendheid is dat het er bij social media om gaat, een publiek te vinden, en volgers te verleiden de gedeelde berichten en daarmee uiteindelijk ook een eventueel achterliggende boodschap te lezen. In casu vervullen ook op zichzelf beschouwd onschuldige berichten en (audio)visuele bestanden met betrekking tot – kort gezegd – de gewapende strijd in Syrië – een nuttige functie, omdat zij de aandacht van potentieel geïnteresseerden kunnen trekken en vasthouden. Ook zij bevorderen derhalve de opruiende werking van de website, want zij leiden de lezers naar berichten die opruien en die met die bedoeling op de website zijn gezet. Ook de stelling dat het door [X] gebrachte moet worden gezien als 'nieuws' is zo gezien niet in strijd met de kwalificatie 'opruierend'. Dat [X] – voor een Nederlandse site – goed geïnformeerd was over de gebeurtenissen in Syrië en daarom ook wel door anderen werd geraadpleegd staat wel vast. Anderzijds is het gebrachte nieuws eenzijdig en tendentieus en krijgt het vaak ook een opruiende 'twist'. Illustratief daarvoor is het filmpje waarop een uitzending van Nieuwsuur van 23 april 2013 is te zien. Daarin spelen betrokkene en de verdachte de hoofdrol. Zij leggen uit wat de jongens in Syrië bezielt. Op [X] begint de uitzending met een citaat van Osama Bin Laden: 'De gelukkigst is hij wiens Allah hem als martelaar heeft gekozen'. Ook de vele nieuwsberichten over concreet 'martelaarschap' zijn ronduit opruiend.

De volgende vraag is: was er bij de verdachte sprake van het voor medeplegen vereiste van nauwe en bewuste samenwerking met D? Was zijn (intellectuele) bijdrage aan het beheer van deze website van voldoende gewicht? Uit het dossier blijkt dat de domeinnaam [X] op naam is gezet van D. D en de verdachte spraken met enige regelmaat over de inhoud en strategie van de site. Daarbij gebruikte D de verdachte als klankbord en adviseur. De verdachte beschikte

ook over autorisatie om zelf stukken op de site te plaatsen. Het hof leidt daaruit af dat de verdachte wist wat de bedoeling was van de website. De verdachte leverde een bijdrage aan [X] door het schrijven van een aantal opiniërende stukken en trad hij op enig moment op als woordvoerder voor de site. De intellectuele en materiële inbreng van de verdachte waren essentieel voor de beheerder en (enig) eindredacteur van [X], D. Er is sprake van medeplegen. Het hof overweegt dat uit hetgeen op basis van het dossier en het onderzoek ter terechtzitting is gebleken niet kan worden vastgesteld dat de verdachte nauw en bewust heeft samengewerkt met de door het openbaar ministerie bij requisitoir met name genoemde personen (D en een andere betrokkene) ten aanzien van in dit onderdeel van de tenlastelegging genoemde gedragingen. De verdachte zal derhalve van die gedeelten van het onder D ten laste gelegde die medeplegen betreffen worden vrijgesproken. Wel heeft de verdachte zelf op 18 mei 2014 het bericht 'Broeders mijn advies is om deze video te bekijken. ISIS levert een prachtige video van hun werken om de Moslims te dienen in Irak en Syrië. Deel 4 van de buitengewone serie Salilu Sawarim: [Y]' op zijn Facebookpagina geplaatst. Dat bericht is naar het oordeel van het hof evident opruiend.

Het hof overweegt omtrent verdachtes handelen ter zake van de Facebookpagina's dat de Facebookpagina's een identieke inhoud hebben. De politie heeft de Facebookpagina's bestudeerd over de periode van 2 december 2013 tot 28 april 2014; het kan hier derhalve alleen gaan over hetgeen over die periode uit het dossier blijkt. Zijn de Facebookpagina's, gelet op de wijze waarop die is ingericht, naar zijn strekking opruiend te noemen? De politie relateert het, de deskundige Peters bevestigt dat beeld en ook het hof komt, gelet op hetgeen zich in het dossier bevindt, niet tot een ander oordeel. De Facebookpagina kent onder meer als netwerkpartners [X] en YouTubekanaal [K], put haar informatie en nieuwsvoorziening in elk geval tot het voorjaar van 2014 uit bronnen die gelieerd zijn aan ISIL en Jabhat al-Nusra en plaatst onder meer rechtstreeks wervende berichten over de militaire jihad in het Midden-Oosten en berichten waarin de martelaarsdood wordt verheerlijkt. Men is ook op zoek naar nieuwe redacteurs en leest dan bij 'voorwaarden' (onder meer) 'wij delen positief nieuws over #Dawlah_Islamiya en #Jabhat_Nosrah, (...) wij bieden geen podium aan Sjieten, PKK/YPG, FSA/Jahba Islammiyah etc, groepen'. De pagina's zijn is opruiend en de verdachte was, als één van de redacteurs, daarvoor mede verantwoordelijk. Voor wat betreft de Facebookberichten genoemd onder D. overweegt het hof nog dat de al eerder omschreven benadering van het hof met zich meebrengt dat de ten laste gelegde uitlatingen op deze Facebookpagina niet afzonderlijk zullen worden beoordeeld maar in samenhang. Dat brengt met zich mee dat ook ten laste gelegde bestanden die op zichzelf beschouwd mogelijk niet opruiend zijn vanwege het feit dat zij op deze Facebookpagina zijn geplaatst en gedeeld, wél als zodanig worden aangemerkt. Ook voor deze Facebookberichten geldt wat is opgemerkt ten aanzien van social media: het gaat erom de aandacht van lezers te trekken en ze tot 'volgen' te

verleiden en derhalve vervullen ook berichten die mogelijk op zichzelf beschouwd niet opruiend zijn een rol. De opruiende werking die ervan uitgaat wordt bovendien versterkt door het gegeven dat de ‘content’ permanent is op te roepen.

Het hof zal ten aanzien van het onder D. ten laste gelegde komen tot een bewezenverklaring waarin niet (de categorieën) berichten afzonderlijk zullen worden benoemd en bewezen. De ten laste gelegde berichten die het openbaar ministerie aan de categorisering ten grondslag heeft gelegd, zijn opruiend, als gezegd omdat zij op een website met een opruiende strekking staan, waarin een en ander in samenhang moet worden gezien. Het hof schaaft zich niet (geheel) achter de conclusies die het openbaar ministerie heeft neergelegd in de feitelijke uitwerking van de tenlastelegging, nog daargelaten dat, meer in het algemeen conclusies zich niet lenen voor bewezenverklaring. Vandaar dat die onderdelen uit de tenlastelegging worden gestreept. Het hof overweegt met betrekking tot het ten laste gelegde onder 2B dat het onder 2A bewezen verklaarde in dit geval samenvalt met het verspreiden van die bestanden. De Facebookpagina’s en de website waren immers toegankelijk voor eenieder. Op grond van de overwegingen zal ook het verspreiden van het ten laste gelegde materiaal bewezen verklaard worden.

De Hoge Raad overweegt dat de tenlastelegging onder 1A, 1B, 2A en 2B (dagvaarding I) het aan de verdachte gemaakte verwijt behelst dat hij heeft opgeruid tot enig strafbaar feit zijnde een terroristisch misdrijf, alsmede dat de verdachte opruiende berichten heeft verspreid als bedoeld in respectievelijk artikel 131 lid 1 en 2 Sr en artikel 132 lid 1 en 3 Sr. De Hoge Raad overweegt dat de in de tenlastelegging voorkomende termen ‘heeft opgeruid tot enig strafbaar feit’ en ‘waarin tot enig strafbaar feit (...) wordt opgeruid’ telkens geacht moeten worden te zijn gebruikt in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in die bepalingen en haalt die bepalingen, voor zover van belang aan.

De Hoge Raad overweegt dat het hof, in een algemene overweging onder meer heeft vastgesteld dat in Syrië een interne oorlog wordt gevoerd die zou moeten leiden tot ‘herstel’ van het zogenoemde ‘kalifaat’ in Shaam (Syrië), dat deze strijd wordt gevoerd door Al Qaida en daaraan gelieerde (voorlopers van) groepen zoals ISIL, ISIS en Jabhat al-Nusra, en dat zowel Jabhat al-Nusra als ISIL zich in 2013 en 2014 schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdrijven en mensenrechtenschendingen, waaronder ook marteling en (openbare) executies. Daarnaast heeft het hof vastgesteld dat de jihadistische strijdgroepen aan de burgerbevolking in Syrië met geweld een zuiver islamitische samenleving dan wel staat gebaseerd op de sharia – zoals door hen gepercipieerd – willen opleggen en dat de jihadistische strijdgroepen in Syrië dood en verderf zaaien onder ieder die hun extreem fundamentalistische geloof niet deelt. De Hoge Raad overweegt dat het hof ten aanzien van het onder 1A en 1B bewezen verklaarde voorts onder meer heeft vastgesteld dat de verdachte:

- via Twitter berichten heeft verspreid die het geweld, het martelaarschap en de strijd van Jabhat al-Nusra op een zodanige wijze verheerlijken dat iemand ertoe gebracht kan worden deel te nemen aan de gewapende strijd in Syrië;

- via Facebook berichten heeft geplaatst over islam, jihadisme, radicalisering en geweld, waarin opruiende berichten over martelaars zijn geplaatst.

De Hoge Raad overweegt dat wat betreft het onder 2A en 2B bewezen verklaarde uit de vaststellingen van het hof onder meer blijkt dat:

- de verdachte betrokken was bij het beheer en de eindredactie van de website;
- op deze website preken en opiniebijdragen werden gepubliceerd waarin de strijd, het martelaarschap, IS en Al Qaida openlijk verheerlijkt werden. Ook werd op deze website geregeld nieuws geplaatst over Syriëgangers en werden daarop de overledenen bewierookt als martelaars;
- de verdachte op Facebook een bericht geplaatst heeft met onder meer als bijschrift: 'Broeders mijn advies is om deze video te bekijken. IS Irak en Shaam levert een prachtige video van hun werken om de Moslims te dienen in Irak en Syrië. Deel 4 van de buitengewone serie Salilu Sawarim', waarna een link volgt naar een extreem gewelddadige film met schokkende beelden waarin te zien is dat strijders van ISIS/ISIL gewelddadigheden plegen;
- de verdachte een van de redacteurs van de Facebookpagina ' [X] ' was, hij bekend was met de strekking van deze pagina en de berichten hierop en hij plaatste berichten op deze pagina;
- in de berichtgeving op deze Facebookpagina steeds een aantal thema's terugkeert, namelijk het ronselen voor de gewelddadige jihad in Syrië, verheerlijking van de martelaarsdood, nieuws over de inzet van de Nederlandse strijders in Syrië, verheerlijking van terroristische aanslagen, steun aan terroristische organisaties – te weten: het 'Jabhat al Nusra' en de 'ISIL' –, berichten over de voortgang van de gewelddadige jihadstrijd in andere landen en de verspreiding van YouTube-filmpjes en andere mediaproducties van de 'IS in Irak en de Levant'.

De Hoge Raad overweegt dat het hof onder 1 en 2 (dagvaarding I) bewezen verklaard heeft dat – kort gezegd – de verdachte alleen of tezamen met anderen via sociale media en de website heeft opgeruid tot enig strafbaar feit en opruiende berichten heeft verspreid. Het oordeel van het hof komt erop neer dat aan deze uitingen gemeenschappelijk is dat daarin wordt opgeroepen tot het daadwerkelijk afreizen naar Syrië teneinde deel te nemen aan de gewapende jihadstrijd in Syrië en/of Irak, althans dat zij oproepen tot het plegen van

terroristische misdrijven dan wel misdrijven ter voorbereiding of vergemakkelijking daarvan. Het hof heeft hieromtrent overwogen dat het daadwerkelijk deelnemen aan de gewapende strijd in Syrië en/of Irak aan de zijde van de aan deze jihadstrijd deelnemende strijdgroepen, altijd het plegen van terroristische misdrijven inhoudt.

De Hoge Raad oordeelt dat, gelet op deze vaststellingen, de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat sprake was van het opruien tot 'enig strafbaar feit zijnde een terroristisch misdrijf', ook in het licht van wat daarover door de verdediging is aangevoerd, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof bij de beoordeling van de in de tenlastelegging onder 1 en 2 bedoelde uitingen de inhoud en de strekking daarvan in hun samenhang heeft gezien en daarbij mede heeft gelet op de context waarin deze uitingen aan het publiek zijn geopenbaard, terwijl uit de bewijsmiddelen telkens blijkt aan welke concrete uitingen het hof zijn oordeel heeft ontleend dat de uitingen van de verdachte als opruiend kunnen worden aangemerkt. De Hoge Raad oordeelt dat mede gelet hierop, ook het oordeel van het hof dat het niet ten aanzien van iedere uitlating afzonderlijk te beoordelen heeft of de inhoud daarvan opruiend is, maar dat het daarbij telkens (mede) gaat om de – ook aan de samenhang tussen en context van deze uitingen te ontleenen – strekking van deze uitingen, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Het hof heeft daarbij tot uitgangspunt genomen dat sprake is van opruiing indien rechtstreeks wordt aangespoord tot enig strafbaar feit. Met zijn overweging dat beïnvloeding ook op indirecte wijze opruiend kan zijn, heeft het hof kennelijk tot uitdrukking gebracht dat, afhankelijk van de omstandigheden, niet is uitgesloten dat ook een indirecte aansporing tot enig strafbaar feit kan worden aangemerkt als opruiing. Dat oordeel geeft evenmin blijk van een onjuiste rechtsopvatting. (Zie ook SR 2020-0096, SR 2020-0097 en SR 2020-0098.)

ANNOTATIE

**A.C.A.B. zingen; belediging opsporingsambtenaar.
Commentaar bij Hoge Raad 24 maart 2020,
ECLI:NL:HR:2020:501.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie belediging van een opsporingsambtenaar is bewezen verklaard, onder meer over over de motivering van de bewezenverklaring, voor zover deze inhoudt dat de verdachte ‘opzettelijk’ een politieambtenaar heeft beledigd.

Het hof heeft onder andere overwogen dat in dit geval vaststaat dat de verdachte in het openbaar meermalen de leus ‘ACAB’ in de richting van politieambtenaren heeft gezongen, terwijl deze ambtenaren – bekend zijnde met de betekenis van die lettercombinatie – zich daardoor beledigd hebben gevoeld. Namens de verdachte is aangevoerd dat hij niet wist wat de door hem gezongen leus betekende. Voor bewezenverklaring van de ten laste gelegde belediging is vereist dat de verdachte zich ervan bewust was dat de lettercombinatie A.C.A.B. (ook wel geschreven als: ACAB) een voor een politieambtenaar beledigende strekking heeft, te weten ‘All Cops Are Bastards’.

Het hof acht de verklaring van de verdachte, dat hij niet wist van het beledigende karakter van de leus ‘ACAB’, niet geloofwaardig. Allereerst is onaannemelijk dat de verdachte een leus richting de politie zingt waarvan hij de betekenis of strekking niet kent. Daarnaast heeft het hof in openbare bron, het internet via de zoekmachine ‘Google’, gezocht op de lettercombinatie ACAB, waarbij het hof alleen heeft gekeken naar resultaten die vóór 13 april 2017 zijn gepubliceerd op vrij toegankelijke Nederlandse webpagina’s. Uit deze zoekopdracht blijkt dat over de afkorting (en de beledigende betekenis daarvan) zeer veel nieuwsberichten zijn gepubliceerd, zowel door regionale als landelijke media. Zo luidde de kop van één van de artikelen in het *NRC Handelsblad* in 2011: ‘Dankzij de Hoge Raad weet nu iedereen wel wat ACAB betekent.’ Naast de vele mediawebsites, komt de term ook terug op pagina’s van andere websites die onder brede lagen van de bevolking bekendheid genieten, zoals bijvoorbeeld

Wikipedia en Dumpert. Gelet op het voorgaande is het hof van oordeel dat de betekenis van ACAB, te weten: 'All Cops Are Bastards', op 13 april 2017 een feit van algemene bekendheid was. Anders dan de raadsman is het hof van oordeel dat dit gegeven geen specialistische kennis vereist en de juistheid ervan redelijkerwijs niet voor betwisting vatbaar is. Deze lettercombinatie heeft de strekking politieambtenaren aan te randen in hun eer en goede naam. Door ACAB te zingen terwijl hij keek in de richting van politieambtenaren heeft de verdachte die politieambtenaren dan ook opzettelijk beledigd.

De Hoge Raad overweegt dat blijkens de vaststellingen van het hof de verdachte zich bij het – in het voetbalstadion – achter elkaar zingen van de leus 'ACAB' (All Cops Are Bastards) op korte afstand van politieambtenaren bevond en hij tijdens het zingen naar die politieambtenaren, onder wie verbalisant keek. Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat het onaannemelijk is dat de verdachte een leus richting de politie zingt waarvan hij de betekenis of strekking niet kent. De Hoge Raad oordeelt dat het oordeel dat de verdachte 'opzettelijk' politieambtenaar heeft beledigd door het zingen van de leus 'ACAB', aldus niet onbegrijpelijk is en toereikend is gemotiveerd (vgl. ECLI:NL:HR:2019:899).

RECHTSPRAAK

Criminele en terroristische organisatie die zich bezighield met opruien tot deelname aan gewapende strijd in Syrië.

Criminele en terroristische organisatie die zich bezighield met opruien tot deelname aan gewapende strijd in Syrië.

De middelen bevatten verschillende rechts- en motiveringsklachten tegen de bewezenverklaring van de onder 1A, 1B, 2A en 2B in de zaak met parketnummer 09/767174-13 (hierna: dagvaarding I) bewezen verklaarde feiten, welke feiten betrekking hebben op het (mede)plegen van opruiing tot een terroristisch misdrijf en het (mede)plegen van verspreiding van tot een terroristisch misdrijf opruiend materiaal. Voorts klaagt het eerste middel dat het hof ten aanzien van het onder 2A en 2B (dagvaarding I) onder D bewezen verklaarde feit, dat betrekking heeft op het plaatsen van berichten op de Facebookpagina '[naam 3]', de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten. De middelen lenen zich voor een gezamenlijke bespreking.

Opruiing

Het hof heeft bewezen verklaard dat – kort gezegd – de verdachte alleen of tezamen met anderen via sociale media en de website [internetsite 1] heeft opgeruid tot enig strafbaar feit en opruiende berichten heeft verspreid. Het oordeel van het hof komt erop neer dat aan deze uitingen gemeenschappelijk is dat daarin wordt opgeroepen tot het daadwerkelijk afreizen naar Syrië teneinde deel te nemen aan de gewapende jihadstrijd in Syrië en/of Irak, althans dat zij oproepen tot het plegen van terroristische misdrijven dan wel misdrijven ter voorbereiding of vergemakkelijking daarvan. Het hof heeft hieromtrent overwogen – onder verwijzing naar zijn vaststellingen omtrent de strijd zoals die destijds plaatsvond in delen van Syrië en Irak – dat het daadwerkelijk deelnemen aan de gewapende strijd in Syrië en/of Irak aan de zijde van de aan deze jihadstrijd deelnemende strijdgroepen, altijd het plegen van terroristische misdrijven inhoudt.

Gelet op deze vaststellingen geeft de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat sprake was van het opruien tot 'enig strafbaar feit zijnde een terroristisch misdrijf', ook in het licht van wat daarover door de verdediging is aangevoerd, niet blijk van een onjuiste

rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof bij de beoordeling van de in de tenlastelegging onder 1 en 2 bedoelde uitingen de inhoud en de strekking daarvan in hun samenhang heeft gezien en daarbij mede heeft gelet op de context waarin deze uitingen aan het publiek zijn geopenbaard, terwijl uit de bewijsmiddelen telkens blijkt aan welke concrete uitingen het hof zijn oordeel heeft ontleend dat de uitingen van de verdachte als opruiend kunnen worden aangemerkt. Mede gelet hierop geeft ook het oordeel van het hof dat het niet ten aanzien van iedere uitlating afzonderlijk heeft te beoordelen of de inhoud daarvan opruiend is, maar dat het daarbij telkens (mede) gaat om de – ook aan de samenhang tussen en context van deze uitingen te ontleenen – strekking van deze uitingen, niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting. Het hof heeft daarbij tot uitgangspunt genomen dat sprake is van opruiing indien rechtstreeks wordt aangespoord tot enig strafbaar feit. Met zijn overweging dat beïnvloeding ook op indirecte wijze opruiend kan zijn, heeft het hof kennelijk tot uitdrukking gebracht dat, afhankelijk van de omstandigheden zoals hiervoor bedoeld, niet is uitgesloten dat ook een indirecte aansporing tot enig strafbaar feit kan worden aangemerkt als opruiing. Dat oordeel geeft evenmin blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Voor zover de middelen hierover klagen, zijn deze tevergeefs voorgesteld.

Verlaten tenlastelegging

Het eerste middel klaagt verder dat het hof met betrekking tot het onder 2A en 2B (dagvaarding I) ten laste gelegde ten aanzien van de daarin telkens onder D genoemde Facebookpagina '[naam 3]', de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten door alle in de tenlastelegging aangeduide berichten niet bewezen te verklaren, maar desondanks de verdachte (ook) te veroordelen voor, kort gezegd, het (mede)plegen van opruiing door het plaatsen van berichten op deze Facebookpagina. Deze klacht heeft aldus slechts betrekking op de bewezenverklaring onder 2A en 2B telkens onder D voor zover daarin ook is bewezen verklaard het plaatsen van berichten op 'en/of de Facebookpagina "[naam 5]"'; zij ziet niet op het eveneens bewezen verklaarde plaatsen van het aldaar weergegeven bericht van 18 mei 2014 op de Facebookpagina '[verdachte]'.

In lijn met het hiervoor weergegeven onder 3.5.2 uiteengezette kader heeft het hof ter zake van de Facebookpagina '[naam 3]' overwogen dat de ten laste gelegde uitlatingen op deze Facebookpagina niet afzonderlijk zullen worden beoordeeld, maar in samenhang worden gezien, waarbij ook op zichzelf mogelijk niet-opruiende berichten een rol kunnen spelen omdat zij beogen de aandacht van (potentiële) lezers te trekken en hen tot het 'volgen' van de pagina te verleiden. Vervolgens is het hof ten aanzien van deze Facebookpagina gekomen tot een bewezenverklaring waarin niet de in de tenlastelegging genoemde (categorieën van)

berichten afzonderlijk zijn benoemd en bewezen verklaard. Anders dan de steller van het middel meent, heeft het hof hiermee de grondslag van de tenlastelegging niet verlaten. Uit de bewijsvoering van het hof blijkt immers op welke door het hof in de bewijsmiddelen weergegeven berichten zijn – mede op de samenhang en context van die berichten steunende – oordeel dat de Facebookpagina een opruiende inhoud heeft, is gebaseerd. Met uitzondering van het bericht met nummer 107 – dat blijkbaar in de bewijsvoering is opgenomen teneinde de vaststellingen van het hof omtrent de werkwijze van de redactie te onderbouwen – zijn al deze berichten opgesomd in de tenlastelegging van het bewezen verklaarde feit. Een en ander brengt mee dat het middel faalt voor zover het ervan uitgaat dat de bewezenverklaring onder D betrekking heeft op andere uitingen dan waarop de tenlastelegging doelt.

Wat betreft de Facebookpagina '[naam 3]' verdient voorts opmerking dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte vanaf 'eerder dan november 2013' – dat wil zeggen gedurende de gehele periode waarin de in de bewijsmiddelen weergegeven berichten op de Facebookpagina zijn geplaatst – een van de redacteuren was van deze pagina, dat hij als redacteur stukken plaatste op deze pagina, dat hij bekend was met de strekking van de pagina en dat hij weet had van het type berichten dat erop stond. Voorts blijkt uit de bewijsvoering dat via deze pagina in de periode van 2 december 2013 tot 28 april 2014 berichten zijn geplaatst die door het hof – niet onbegrijpelijk – als opruiend zijn aangemerkt, waarbij het mede in aanmerking heeft genomen de steeds op deze pagina terugkerende thema's, waaronder het ronselen voor de gewelddadige jihad in Syrië, het nieuws over de inzet daarbij van Nederlandse strijders en de verheerlijking van de martelaarsdood en van terroristische aanslagen. Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte 'tezamen en in vereniging met een ander/anderen, althans alleen (...) (een) Facebookbericht(en) [heeft] geplaatst op de (...) Facebookpagina "[naam 5]"' – waarmee het hof kennelijk tot uitdrukking heeft gebracht dat voor zover de verdachte niet zelf zo'n bericht heeft geplaatst, hij als redacteur van de Facebookpagina een bijdrage van voldoende gewicht aan de plaatsing ervan heeft geleverd en hij dus als medepleger kan worden aangemerkt – is niet onbegrijpelijk en ook in het licht van hetgeen namens de verdachte over diens betrokkenheid bij deze pagina is aangevoerd, toereikend gemotiveerd. Ook voor zover het middel hierover klaagt, faalt het.

Beide middelen falen.

Artikel 9 en 10 EVRM

Het middel komt op tegen de verwerping van het verweer dat de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting zoals neergelegd in artikel 9 en 10 EVRM in de weg staan aan de strafbaarheid van het bewezen verklaarde.

Het hof heeft geoordeeld dat het beroep van de verdediging op artikel 9 en 10 EVRM afstuit op artikel 17 EVRM. Daaraan heeft het hof ten grondslag gelegd dat de verdachte de in het EVRM gewaarborgde grondrechten heeft ingezet voor doeleinden – namelijk het aanzetten tot deelname aan de gewapende jihadstrijd in Syrië, waarin het plegen van terroristische misdrijven besloten ligt – die overduidelijk in strijd zijn met de geest van het EVRM. In dat oordeel ligt besloten dat het hof van oordeel is dat sprake is van een ‘uitzonderlijk en extreem’ geval waarin de uitlatingen of andere informatieverstrekkingen gericht tegen de aan het EVRM ten grondslag liggende waarden de bescherming van artikel 9 en 10 EVRM ontberen op grond van artikel 17 EVRM (vgl. HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:220, r.o. 3.5). Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen hetgeen de bewijsvoering in zijn geheel inhoudt over de bewezen verklaarde feiten. De stelling dat per uiting van de verdachte moet worden beoordeeld of artikel 17 EVRM kan worden ingeroepen, vindt geen steun in rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarvan de inhoud is weergegeven en besproken in de conclusie van de advocaat-generaal onder 134 tot en met 136.

Het middel kan alleen al daarom niet tot cassatie leiden, zodat de tegen het oordeel van het hof inzake artikel 9 en 10 EVRM gerichte klachten buiten bespreking kunnen blijven.

Redelijke termijn

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vijf jaren en zes maanden.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijf jaren en vier maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:447

Zaaknummer: 18/02561

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: T.M.D. Buruma

Wetsartikelen: 131 Sr, 132 Sr, 9 EVRM en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft hof miskend dat wat betreft overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wft, voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen?

Heeft hof miskend dat wat betreft overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wft, voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof heeft miskend dat wat betreft feit 4, ten aanzien van de overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft) voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, het recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen. Het cassatiemiddel voert voorts aan dat inmiddels meer deelfeiten zijn verjaard.

Het hof heeft overwogen dat het openbaar ministerie ten aanzien van het onder 4 ten laste gelegde eerste deelfeit, voor zover het ten laste gelegde ziet op de periode van 19 maart 2003 tot 26 april 2005, wegens verjaring van het recht tot strafvordering niet-ontvankelijk is in de vervolging van de verdachte. Het hof heeft het onder 4 ten laste gelegde voor het overige en het onder 3 ten laste gelegde bewezen verklaard en de verdachte veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 86 dagen en een taakstraf voor de duur van 240 uren, subsidiair 120 dagen hechtenis.

Gelet op de in dit geval toepasselijke straf- en verbodsbepalingen, die in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.5 zijn weergegeven, in samenhang met artikel 70 lid 1 Sr en artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn ten aanzien van het onder 4 ten laste gelegde eerste en tweede deelfeit ten hoogste twee maal zes jaren en ten aanzien van het derde deelfeit ten hoogste tien jaren. Wat betreft al deze feiten is dus het recht tot strafvordering wegens verjaring vervallen.

Het cassatiemiddel is gegrond. De Hoge Raad zal, met vernietiging van de uitspraak van het hof op dat punt, het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging wat

betreft het onder 4 ten laste gelegde.

De Hoge Raad verwerpt het beroep van het openbaar ministerie, vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 16 januari 2014, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 4 ten laste gelegde en de strafoplegging, verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het onder 4 ten laste gelegde, wijst de zaak terug naar het hof Amsterdam, opdat de zaak ten aanzien van de strafoplegging opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep van de verdachte voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:508

Zaaknummer: 17/03445

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 70 Sr

RECHTSPRAAK

Aanhoudingsverzoek niet-gemachtigde raadsvrouw op de grond dat zij niet weet waarom verdachte niet is verschenen.

Aanhoudingsverzoek niet-gemachtigde raadsvrouw op de grond dat zij niet weet waarom verdachte niet is verschenen.

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 9, 12 en 13.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:505

Zaaknummer: 19/01541

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M. Kuijer

Advocaten: G. Palanciyan

Wetsartikelen: 279 Sv en 281 Sv

RECHTSPRAAK

Wist verdachte betekenis van lettercombinatie ‘ACAB’?

Wist verdachte betekenis van lettercombinatie ‘ACAB’?

Het cassatiemiddel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring, voor zover deze inhoudt dat de verdachte ‘opzettelijk’ een politieambtenaar heeft beledigd.

Blijkens de vaststellingen van het hof bevond de verdachte zich bij het – in het voetbalstadion – achter elkaar zingen van de leus ‘ACAB’ (All Cops Are Bastards) op korte afstand van politieambtenaren en keek hij tijdens het zingen naar die politieambtenaren, onder wie [verbalisant 1]. Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat het onaannemelijk is dat de verdachte een leus richting de politie zingt waarvan hij de betekenis of strekking niet kent. Het oordeel dat de verdachte ‘opzettelijk’ politieambtenaar [verbalisant 1] heeft beledigd door het zingen van de leus ‘ACAB’, is aldus niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd (vgl. HR 11 juni 2019, ECLI:NL:HR:2019:899).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:501

Zaaknummer: 18/05471

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M. Kuijer

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 266 Sr en 267 Sr

RECHTSPRAAK

Heeft hof miskend dat wat betreft overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wft, voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen?

Heeft hof miskend dat wat betreft overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wft, voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof heeft miskend dat wat betreft feit 2, ten aanzien van de overtredingen van artikel 2:55 lid 1 Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft) voor zover begaan tussen 1 januari 2007 en 26 april 2007, het recht tot strafvordering wegens verjaring was vervallen ten tijde van zijn uitspraak. Het cassatiemiddel voert voorts aan dat inmiddels meer deelfeiten zijn verjaard.

Verjaring

Het hof heeft overwogen dat het openbaar ministerie ten aanzien van het hiervoor vermelde eerste deelfeit, voor zover het ten laste gelegde ziet op de periode van 19 maart 2003 tot 26 april 2005, wegens verjaring van het recht tot strafvordering niet-ontvankelijk is in de vervolging van de verdachte. Het hof heeft het ten laste gelegde voor het overige bewezen verklaard en de verdachte veroordeeld tot een geldboete van € 200.000 voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaren.

Gelet op de in dit geval toepasselijke straf- en verbodsbepalingen, die in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.5 zijn weergegeven, in samenhang met artikel 70 lid 1 Sr en artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn ten aanzien van het eerste en tweede deelfeit ten hoogste twee maal zes jaren en ten aanzien van het derde deelfeit ten hoogste tien jaren. Wat betreft al deze feiten is dus het recht tot strafvordering wegens verjaring vervallen.

Het cassatiemiddel is gegrond. De Hoge Raad zal, met vernietiging van de uitspraak van het hof op dat punt, het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging wat

betreft het onder 2 ten laste gelegde.

Redelijke termijn

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Gelet op de hierna volgende beslissing, die tot gevolg heeft dat de verdachte voor geen van de ten laste gelegde feiten wordt veroordeeld, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden. De Hoge Raad zal daarom met dat oordeel volstaan.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep van het openbaar ministerie, vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 16 januari 2014, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 2 ten laste gelegde, verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het onder 2 ten laste gelegde en verwerpt het beroep van de verdachte voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:509

Zaaknummer: 17/02392

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 70 Sr

RECHTSPRAAK

Heeft verdachte in trainingskamp kennis en/of vaardigheden verworven tot plegen van terroristisch misdrijf?

Heeft verdachte in trainingskamp kennis en/of vaardigheden verworven tot plegen van terroristisch misdrijf?

Het middel klaagt ten aanzien van feit 1C dat het oordeel van het hof dat de verdachte kennis en/of vaardigheden heeft verworven tot het plegen van een terroristisch misdrijf, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting, althans ontoereikend is gemotiveerd.

Artikel 134a Sr ziet op gedragingen die in enig verband staan met een terroristische training. Op basis van de wetsgeschiedenis moet training voor terrorisme in ruime zin worden verstaan als het opdoen of overbrengen van kennis of zich of een ander bekwamen in vaardigheden of technieken. Dat komt onder meer tot uitdrukking in artikel 134a Sr voor zover daarin strafbaar is gesteld het zich verwerven of een ander bijbrengen van kennis of vaardigheden tot het plegen van een terroristisch misdrijf dan wel een misdrijf ter voorbereiding of vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf (vgl. HR 31 mei 2016, ECLI:NL:HR:2016:1011).

Het hof heeft blijkens de bewijsvoering vastgesteld dat de verdachte naar Syrië is afgereisd en dat hij aldaar heeft deelgenomen aan een trainingskamp van de rebellengroep Maghlis Shura Mujahideen, waarin men zowel militaire, fysieke als religieuze trainingen kreeg. Verder heeft het vastgesteld dat die training voorbereidde op het actief participeren op het slagveld, dat tijdens de trainingen werd geleerd om tijdens gevechten geen gevangenen te nemen maar die gelijk te doden en dat het militaire kamp erg pittig was, waarbij men moest hardlopen, onder de grond kruipen en slingeren van de ene paal naar de andere. Daarnaast blijkt uit de vaststellingen van het hof dat iedere nieuwe deelnemer aan de gewapende strijd gedurende zes weken daaraan voorafgaand een op die deelname gerichte training kreeg, terwijl het hof ook heeft bewezen verklaard dat de verdachte, kort gezegd, daadwerkelijk heeft deelgenomen aan de gewapende strijd ter plaatse. Het onder meer op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte kennis en/of vaardigheden heeft verworven tot het plegen van een terroristisch misdrijf en/of een misdrijf ter voorbereiding en/of

vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf, is niet onjuist en voldoende met redenen omkleed. Voor zover in het middel wordt betoogd dat uit de bewijsvoering moet blijken welke concrete kennis en/of vaardigheden daadwerkelijk zijn verworven tijdens de training, stelt het een eis die – ook in het licht van de wetsgeschiedenis zoals weergegeven in HR 31 mei 2016, ECLI:NL:HR:2016:1011 – geen steun vindt in het recht.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vijf jaren en zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijf jaren en vier maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:449

Zaaknummer: 18/02548

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 134a Sr

RECHTSPRAAK

Heeft hof, gelet op gedeeltelijke intrekking hoger beroep, ten onrechte feit 6 betrokken en verzuimd ex artikel 423 Sv sanctie te bepalen voor dit niet aan zijn oordeel onderworpen feit?

Heeft hof, gelet op gedeeltelijke intrekking hoger beroep, ten onrechte feit 6 betrokken en verzuimd ex artikel 423 Sv sanctie te bepalen voor dit niet aan zijn oordeel onderworpen feit?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof – gelet op de gedeeltelijke intrekking van het hoger beroep – ten onrechte het onder 6 ten laste gelegde feit in het hoger beroep heeft betrokken en dat het aldus ook heeft verzuimd op de voet van artikel 423 lid 4 Sv een sanctie te bepalen voor dit niet aan zijn oordeel onderworpen feit.

Uit de ‘akte partiële intrekking’ volgt dat het er in cassatie voor moet worden gehouden dat de verdachte zijn hoger beroep met betrekking tot het onder 6 ten laste gelegde feit tijdig heeft ingetrokken. Dat brengt mee dat het hof het onder 6 ten laste gelegde feit ten onrechte heeft betrokken in het hoger beroep en dat het heeft nagelaten voor dit niet aan zijn oordeel onderworpen feit een sanctie te bepalen als bedoeld in artikel 423 lid 4 Sv.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld. Het kan bij gebrek aan belang echter niet tot cassatie leiden. Blijkens de door het hof gegeven motivering is de hoogte van de straf gebaseerd op de ernst van de onder 1 en 2 ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten. Tegen die achtergrond valt niet in te zien welk belang de verdachte erbij heeft dat alsnog op de voet van artikel 423 lid 4 Sv een sanctie wordt bepaald met betrekking tot het onder 6 ten laste gelegde feit.

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de

redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van negen maanden.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze acht maanden en twee weken beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:406

Zaaknummer: 18/00222

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 423 Sv

RECHTSPRAAK

Is redelijke termijn bij betekening verstekmededeling ex artikel 366 Sv na arrest hof overschreden, nu arrest dateert van 4 augustus 2010, terwijl uit stukken enkel blijkt dat verdachte op 29 september 2010 is gesignaleerd en dat op 3 maart 2011, 6 december 2011 en 24 mei 2012 GBA-controles zijn gedaan?

Is redelijke termijn bij betekening verstekmededeling ex artikel 366 Sv na arrest hof overschreden, nu arrest dateert van 4 augustus 2010, terwijl uit stukken enkel blijkt dat verdachte op 29 september 2010 is gesignaleerd en dat op 3 maart 2011, 6 december 2011 en 24 mei 2012 GBA-controles zijn gedaan?

Het cassatiemiddel klaagt dat na de uitspraak van het arrest dat het hof bij verstek heeft gewezen, de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden.

Het cassatiemiddel klaagt terecht dat niet blijkt dat binnen één jaar na de uitspraak van het arrest van het hof een verstekmededeling is betekend en dat het openbaar ministerie minimaal eenmaal per jaar heeft geprobeerd alsnog een verstekmededeling te betekenen. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van twee maanden.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze één maand en twee weken beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:488

Zaaknummer: 18/03409

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: F.T.C. Dölle

Wetsartikelen: 366 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Aanhoudingsverzoek niet-gemachtigde raadsman op de grond dat het in belang van verdachte is dat hij gebruik kan maken van zijn aanwezigheidsrecht en dat raadsman niet is gebleken dat verdachte op de hoogte is van de zaak.

Aanhoudingsverzoek niet-gemachtigde raadsman op de grond dat het in belang van verdachte is dat hij gebruik kan maken van zijn aanwezigheidsrecht en dat raadsman niet is gebleken dat verdachte op de hoogte is van de zaak.

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van advocaat-generaal.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:506

Zaaknummer: 18/04983

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borger en M. Kuijer

Advocaten: P.C. Saris

Wetsartikelen: 279 Sv en 281 Sv

RECHTSPRAAK

Criminele en terroristische organisatie die zich bezighield met opruien tot deelname aan gewapende strijd in Syrië, werven van Syriëgangsters, financieren van terrorisme en bevorderen of vergemakkelijken van door jihadstrijders te plegen levensdelicten in Syrië.

Criminele en terroristische organisatie die zich bezighield met opruien tot deelname aan gewapende strijd in Syrië, werven van Syriëgangsters, financieren van terrorisme en bevorderen of vergemakkelijken van door jihadstrijders te plegen levensdelicten in Syrië.

Het middel komt op tegen de verwerping van het verweer dat de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting zoals neergelegd in artikel 9 en 10 EVRM in de weg staan aan de strafbaarheid van het bewezen verklaarde.

Op de gronden die zijn vermeld in het heden uitgesproken arrest in de zaak 18/02561 (ECLI:NL:HR:2020:447), r.o. 4.4 en 4.5 kan het middel niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vijf jaren en drie maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijf jaren en één maand beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:448

Zaaknummer: 18/02493

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: H. Sytema

Wetsartikelen: 9 EVRM en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

Voldaan aan artikel 359 Sv door te overwegen dat uit justitiële documentatie blijkt dat verdachte eerder meermalen onherroepelijk is veroordeeld voor plegen van soortgelijke strafbare feiten?

Voldaan aan artikel 359 Sv door te overwegen dat uit justitiële documentatie blijkt dat verdachte eerder meermalen onherroepelijk is veroordeeld voor plegen van soortgelijke strafbare feiten?

Het cassatiemiddel klaagt over de strafmotivering.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 tot en met 8.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het hof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:490

Zaaknummer: 18/05048

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Staan vrijheid van godsdienst (art. 9 EVRM) en vrijheid van meningsuiting (art. 10 EVRM) in de weg aan strafbaarheid van bewezen verklaarde?

Staan vrijheid van godsdienst (art. 9 EVRM) en vrijheid van meningsuiting (art. 10 EVRM) in de weg aan strafbaarheid van bewezen verklaarde?

Het middel komt op tegen de verwerping van het verweer dat de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting zoals neergelegd in artikel 9 en 10 EVRM in de weg staan aan de strafbaarheid van het bewezen verklaarde.

Op de gronden die zijn vermeld in het heden uitgesproken arrest in de zaak 18/02561 (ECLI:NL:HR:2020:447), r.o. 4.4 en 4.5 kan het middel niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid EVRM in de cassatiefase is overschreden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van elf maanden, waarvan drie maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze tien maanden en twee weken, waarvan drie maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:450

Zaaknummer: 18/02560

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: F.T.C. Dölle

Wetsartikelen: 131 Sr, 132 Sr, 9 EVRM en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

Is sprake van uitbuiting?

Is sprake van uitbuiting?

Het middel komt op tegen de bewezenverklaring van de ten laste gelegde mensenhandel en klaagt in de kern dat het hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd heeft geoordeeld dat sprake is van uitbuiting.

Vooropgesteld moet worden dat het in artikel 273f lid 1 Sr voorkomende bestanddeel ‘uitbuiting’ in de wet niet is gedefinieerd, anders dan door de opsomming in het tweede lid van een aantal vormen van uitbuiting, waaronder gedwongen of verplichte arbeid of diensten. De vraag of – en zo ja, wanneer – sprake is van ‘uitbuiting’ in de zin van de onderhavige bepaling, is niet in algemene termen te beantwoorden, maar is sterk verweven met de omstandigheden van het geval. Bij de beantwoording van die vraag komt in een geval als het onderhavige onder meer betekenis toe aan de aard en duur van de tewerkstelling, de beperkingen die zij voor de betrokkene meebrengt, en het economisch voordeel dat daarmee door de tewerksteller wordt behaald. Bij de weging van deze en andere relevante factoren dienen de in de Nederlandse samenleving geldende maatstaven als referentiekader te worden gehanteerd (vgl. HR 27 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI7099, r.o. 2.6.1).

In dit verband is nog van belang dat ‘uitbuiting’ moet worden aangemerkt als een impliciet bestanddeel van artikel 273f lid 1 aanhef en onder 4° Sr, nu de in die bepaling bedoelde gedragingen eerst dan als ‘mensenhandel’ kunnen worden bestraft indien uit de bewijsvoering volgt dat is voldaan aan de voorwaarde dat zij zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld (vgl. HR 5 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:556).

Gelet op de door het hof vastgestelde omstandigheden zoals samengevat in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 tot en met 21, geeft het oordeel dat met betrekking tot [slachtoffer] sprake is geweest van uitbuiting niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is dat oordeel toereikend gemotiveerd. De in de schriftuur aangevoerde omstandigheid dat, kort gezegd, sprake was van een re-integratietraject voor ex-verslaafden, maakt dat niet anders. Het hof heeft die omstandigheid en de consequenties daarvan in aanmerking genomen, maar geoordeeld dat in het specifieke geval van [slachtoffer] een zodanig ernstige disbalans bestond

tussen de doelstellingen van dit traject en de aard, duur en intensiteit van [slachtoffer]'s werkzaamheden en de omstandigheden waaronder deze werden verricht, dat sprake was van uitbuiting. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:492

Zaaknummer: 18/02623

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Heeft hof verzuimd te beslissen om nieuw psychologisch onderzoek te laten plaatsvinden, terwijl poortraadsheer voorafgaand aan onderzoek ter terechtzitting verzoek tot opmaken van nieuw psychologisch rapport omtrent verdachte heeft afgewezen?

Heeft hof verzuimd te beslissen om nieuw psychologisch onderzoek te laten plaatsvinden, terwijl poortraadsheer voorafgaand aan onderzoek ter terechtzitting verzoek tot opmaken van nieuw psychologisch rapport omtrent verdachte heeft afgewezen?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof niet heeft beslist op een verzoek dat de verdediging op de terechtzitting in hoger beroep heeft gedaan om een psychologisch onderzoek te laten plaatsvinden.

Het verzoek dat de verdediging ter terechtzitting in hoger beroep heeft gedaan, is een verzoek tot het benoemen van een deskundige als bedoeld in artikel 315 Sv in samenhang met artikel 328 Sv, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. Op een ter terechtzitting gedaan verzoek als bedoeld in artikel 315 Sv in samenhang met artikel 328 Sv dient te worden beslist door de rechter die met de behandeling van de zaak ter terechtzitting is belast. Noch het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch de uitspraak van het hof houdt een beslissing in op dit verzoek. Dat verzuim heeft op grond van artikel 330 Sv in samenhang met artikel 415 Sv nietigheid tot gevolg.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over de strafbaarheid van de verdachte en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het hof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:503

Zaaknummer: 18/03689

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M. Kuijer

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 315 Sv en 328 Sv